

LEERGANG
PENSIOENRECHT
2018 - 2019

FACULTEIT RECHTSGELEERDHEID

De weg naar het deeltijds pensioen

Actualiteitscollege
Leergang Pensioenrecht
Dinsdag 14 mei 2019 - 18u30

Faculteit Rechtsgeleerdheid
Tiensestraat 41
3000 Leuven

Lokaal DV1 02.54

ACTUALITEITSCOLLEGE
14 mei 2019
Faculteit Rechtsgeleerdheid – KU Leuven

De weg naar het deeltijds pensioen

1. Presentaties

- Prof. dr. Yves Stevens
(Instituut voor Sociaal Recht – KU Leuven)
- Prof. dr. Heinz-Dietrich Steinmeyer
(Universiteit van Münster)
- Mevr. Ellen Van Grunderbeek
(Instituut voor Sociaal Recht – KU Leuven en Studiedienst en Kamerfractie CD&V)

2. Deelnemerslijst

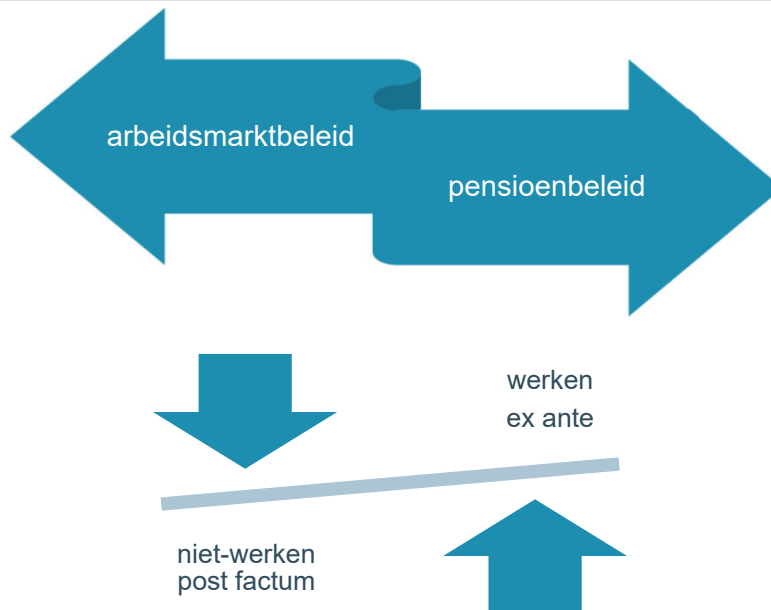
De weg naar het deeltijds pensioen

Actualiteitscollege 14 mei 2019

Overzicht

- Onderliggende vragen
- Het Europees landschap
- The situation in Germany – Prof. dr. Heinz-Dietrich Steinmeyer
- Denkpistes voor België – Ellen Van Grunderbeek
- Vragen en debat

Onderliggende vragen

Eindeloopbaanbeleid: pensioenbeleid en/of arbeidsmarktbeleid !?

- Visie "lump of labour fallacy"
- Budgettaire visie
- Vergelijkingen met boni of zware beroepen

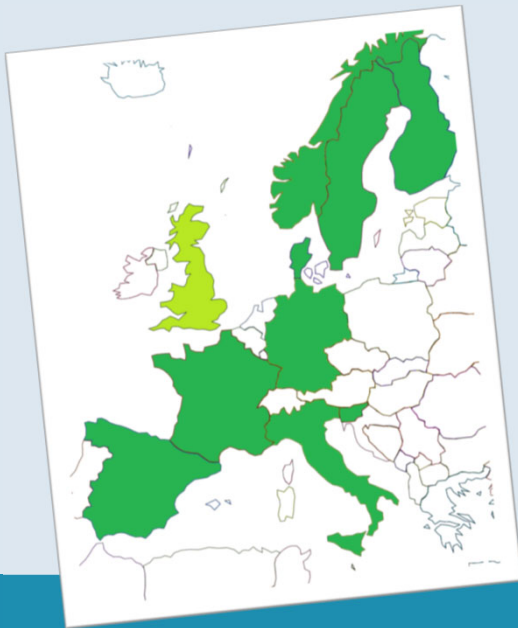
Arbeid en niet-arbeid: van cesuur naar continuüm ?

Gekend debat: toegelaten arbeid, cumulatie met andere prestaties

Meestal aanzien als een structurele en geen parametrische hervorming: men raakt aan de pensioenfilosofie van een land

- Afhankelijk van het type van "pensioenidentiteit"
- Afhankelijk van het type van land en vaak ook de rol van het sociaal overleg

Het Europees landschap

Denmark
Finland
France
Germany (Heinz-Dietrich)
Italy
Norway
Slovenia
Spain
Sweden
United Kingdom (flexible retirement)

Denmark (closing down)

- Conditions for the partial pension (*delpension*):
 - Being born before 1 January 1959 (the scheme ceases to exist for those born later);
 - Between 62 and 65 but not in combination with early retirement or pre-retirement;
 - Being resident in Denmark;
 - Reducing working hours to 12 and 30 per week;
 - Employees insurance with the supplementary pension scheme (*ATP-pension*) for at least 10 out of the past 20 years and at least 18 out of the past 24 months of work in Denmark;
 - Self-employed: full-time work during the past 5 years; self-employed in Denmark for at least 4 out of the past 5 years and at least 9 out of the past 12 months; must have made some profit in their self-employment and must have reduced their working hours to 18.5 hours per week on average;
- *Amount*: 1/37 of basic amount (*grundbeløb*) per reduced hour, or DKK 4,955.46 (€665) per year and per hour reduced. This amount corresponds to 82% of the maximum daily allowance paid by the sickness insurance funds; it is adjusted once a year. The partial pension for the self-employed amounts to DKK 91,680 (€12,304) per year (which corresponds to 18.5 working hours per week on average).
- The partial pension amount is reduced if the pensioner is entitled under a private pension fund or receives benefits from other pension schemes.
- *Financing*: financed by taxes, no contributions. The municipalities are reimbursed by the State for 100% of the costs.

Finland

- National pension (*Kansaneläke*) and guarantee pension (*Takuueläke*): no partial pension.
- Statutory earnings-related pension (*Työeläke*): partial (25 or 50%) early old age pension from age 61.
 - Data: rather popular.
 - No major fiscal disadvantages or large negative impact on further pension accrual.

France

- The insured person who has reached the minimum age of 60, who has completed 150 quarters of insurance and who continues his/her activity on a part-time basis, can receive the payment of part of his/her pension, equal to the difference between 100% and the part-time employment quota in relation to the duration of the full-time activity applicable to the company.
- High impact on pension rights. Not popular.
- Possibility for an employer to pay extra to compensate (favor not right).
- Working hours must be between 40% and 80% of full-time.

Italy

- Partial retirement (so called *part-time agevolato*) for private sector employees aged 63 + 7 months and over (men), 62 + 7 months and over (women) who opt for reducing their working hours by 40% to 60%, conditional upon their **employer's consent**.
- The employer will **remunerate part-time workers** by paying them the amount due to meet net contributions.
- Deemed contributions are credited to the workers till they will reach the statutory old-age's qualifying condition.
- No data but considered a favor.

Norway

- It is possible to draw an old-age pension before attaining the age of 67, but in order to do so, **the pension must**, when the person in question attains the age of 67, **be at least equal to the minimum pension** for people with an insurance period of **40 years**.
- A person may choose to draw a pension of 20%, 40%, 50%, 60%, 80% or 100% of the full amount which they are entitled to, though at the cost of reducing the amount which goes towards building up future pension entitlement.
- Work and pension may be combined, **without any further reduction in the pension**.
- There is no obligation for a person to reduce working hours when drawing a pension before the age of retirement, but they have the right to do so if such a reduction can be arranged without major inconvenience to the **employer**.
- Data: rather successful.

Slovenia

- Insured persons who fulfil the conditions for entitlement to early pension (predčasna pokojnina) or old-age pension (starostna pokojnina) may receive the right to a partial pension (delna pokojnina) if they remain under compulsory insurance to an extent corresponding to insurance coverage or working hours of no less than 2 hours per day or 10 hours per week.
- A partial pension is calculated on the basis of an early or old-age pension as assessed on the date it became due and in a percentage proportionate to a reduction in working time, which is increased by 5% until the age of 65.
- No data

Spain

- Access to a partial retirement pension (*pensión de jubilación parcial*) is possible under certain conditions from the age of 61 (with some exceptions) with a relief contract entered into by an unemployed worker or a worker who has agreed to a fixed-term contract with the company.
- The relief contract is mandatory if the retired worker has not yet reached the legal age of retirement.
- Not very popular: the amount of the pension is reduced proportionately to the reduction in working time.

Sweden

- Pension can be drawn at 25, 50, 75 or 100 per cent
- Often up to the minimum pension and then people get the legal status of pensioner
- Fiscally interesting

United Kingdom – flexible retirement

- Not statutory but “occupational”
- Depends on the scheme, not an automatic right
- Taxed as earned income

The German „Teilrente“ or „The story of Cinderella“

by
Prof. Dr. Heinz-Dietrich Steinmeyer

Institut für Arbeits-, Sozial- und Wirtschaftsrecht
Prof. Dr. Heinz-Dietrich Steinmeyer

Once upon a time

Institut für Arbeits-, Sozial- und Wirtschaftsrecht
Prof. Dr. Heinz-Dietrich Steinmeyer
Folie 16

Introduction

- ❖ The idea of a smooth transition into retirement
 - Working less when nearing retirement age
 - ✓ Working part time and being compensated for the rest by a partial pension benefit
 - ✓ phasing out of work

Motivation

- Less work and more leisure with no or moderate loss of income
- Unable to work full-time due to health reasons
- Certain jobs too strenuous to work full-time at certain age

Cinderella?

- ❖ On this background:
 - Teilrente as Cinderella of social policy?
 - Story of Teilrente with a Happy End?

Social Policy Background

- Long lasting trend towards early retirement
- For years the social partners as well as the state sponsored early retirement
- Recent opinion polls show that the baby boomers dream of good pensions and early retirement...
- ❖ on the other hand:

Social Policy Background

❖ Challenge of Demographics

- People have to work longer
- Public pension's replacement rate is decreasing considerably
- Not all people practically can be required to work longer
- Early reetirement means actuarial reductions of 3.6 % p.a.

A Few Notes on German System

- Pension Insurance System
- Contribution of 18.6 %
- Retirement age increasing from 65 to 67 (finished by 2031)
- Contradictiong efforts:
 - ✓ For persons with long insurance period retiring at age 63 (moving up to 65 by 2031) without actuarial reduction is made possible

Different Efforts

- ❖ When early retirement was still en vogue:
 - Vorruhestandsgesetz – Early Retirement Act of 84
 - ✓ Sponsored by unemployment insurance
 - ✓ Early retirement when replaced by job seeker
- ❖ When early retirement was on the edge
 - Altersteilzeitgesetz – Law on Partial Retirement of 96 (until 2010)
 - ✓ Introduced „Teilrente“ the first time
 - ✓ starting age of 55

Different Efforts

- ✓ Two Choices:
 - **Teilrente** – Part-time work and part-time retirement
 - **Blockmodell**
 - first part of a period – continue working
 - second part – retirement
- But in practice: with few exceptions always the second choice

Different Efforts

- ❖ Since 1992:
 - Provision in social security law:
 - ✓ People insured may obtain pension as partial or as full pension
 - ✓ having fulfilled conditions for pensions (usually not earlier than 63)
 - Background:
 - ✓ Improving Flexibility and dealing with longer working life

Different Efforts

- Did not really work because
 - ✓ complicated rules
 - ✓ inflexible conditions
 - ✓ not really linked to rules on early retirement in occupational pensions
 - ✓ inflexible rules on limits of additional income from work
 - ✓ to be negotiated with employer

Different Efforts

- ❖ Collective Agreement between employers and trade union in chemical industry „Working Lifetime and Demographics“ as an example
- Fund for Demographics
 - ✓ employers provide a certain amount
 - ✓ to be used for (among others)
 - Continuing Altersteilzeit after 2010 - same options after age 59
 - Covering hardships on Teilrente

Recent Reform

- ❖ Flexirentengesetz (Act on Flexible Pensions) of 2017
- Among other issues:
 - ✓ improving rules on Teilrente by
 - stepless variability of percentage starting from 10 % rather than 1/3, 1/2 and 2/3
 - stepless deduction of pension in case of other income from work exceeding 6.300 € p.a.
 - 40 % of exceeding amount will be deducted from pension which then becomes Teilrente

Recent Reform

- but still no coordination with occupational pensions
- sometimes difficult to arrange with employer
- too bureaucratic in detail
- Teilrente dependent on income and not working hours
- too early for experiences

Future

- Need for increasing retirement age
- ✓ Not all are able to work until retirement and may face actuarial reductions
- Need for labor market participation of older generation
- More flexibility and a real good system of Teilrente is necessary
 - ✓ remove still existing barriers
 - ✓ motivate social partners

Happy End?

Institut für Arbeits-, Sozial- und Wirtschaftsrecht
Prof. Dr. Heinz-Dietrich Steinmeyer
Folie 31

Institut für Arbeits-, Sozial- und Wirtschaftsrecht
Prof. Dr. Heinz-Dietrich Steinmeyer
Folie 32

HALFTIJD PENSIOEN IN BELGIË

Ellen Van Grunderbeek

Adviseur studiedienst CD&V

Vrijwillig wetenschappelijk medewerker KU Leuven

PROGRAMMA

- › 1996 en 1997: eerste basis voor een halftijds pensioen in België
- › CPH 2020-2040: systeem van eerlijke flexibiliteit
- › De Regering en het wetsvoorstel nr. 54/3578 met betrekking tot het halftijds pensioen

BASIS VAN 1996 en 1997

› Artikel 9 KB 23 december 1996 tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenen

De Koning kan bij in Ministerraad overlegd besluit, overeenkomstig de door hem bepaalde berekenings- en toekenningsmodaliteiten, voor de gerechtigden die de leeftijd van 60 jaar hebben bereikt, een stelsel van halftijds pensioen instellen.

› Artikel 13 KB 30 januari 1997

De Koning kan, bij in Ministerraad overlegd besluit, volgens de voorwaarden en modaliteiten en tijdens de periode die Hij bepaalt, voor de personen die in toepassing van artikel 3, §§ 2 of 4, of van artikel 16, recht hebben op een vervroegd rustpensioen, een stelsel van halftijds pensioen instellen.

BASIS VAN 1996 en 1997

› Waarom?

- Aanpassingen aan maatschappelijke evoluties
- Een meer soepele overgang van het actief leven naar het pensioen mogelijk maken. Halftijds pensioen naast stelsel van toegelaten arbeid.
- Activiteitsgraad in de beoogde leeftijdsklasse op termijn te bevorderen.

› En de Koning?

- Regeling voor werknemers en zelfstandigen nooit uitgevoerd
- Reden: vooral technisch van aard (onder andere de vraag of en hoe periodes van arbeid tijdens het halftijds pensioen bijdragen aan verdere pensioenopbouw)

CPH 2020-2040

- › **Blauwdruk nieuwe pensioenarchitectuur**
- › **Deeltijds pensioen op de as van “eerlijke flexibiliteit en zware beroepen”**
 - Flexibiliteit tot vrijheid in het maken van individuele keuzes en de soepele overgang van het actieve leven naar het pensioen
 - Gekoppeld aan visie op normale pensioenleeftijd, opnamemoment pensioen en billijke (actuariële) correctie

CPH 2020-2040

- › **Algemene visie op een deeltijds pensioen**
 - Meer keuzevrijheid
 - Hefboom in verhogen werkzaamheidsgraad
 - Logischer en coherenter uitstapsysteem dan bestaande uitstapsystemen, zoals SWT, landingsbanen en systemen voor het overheidspersoneel
 - Gekoppeld aan de invoering van een puntensysteem (implementatie in huidige architectuur wordt afgeraden)

CPH 2020-2040

› Meer concreet

- Opname max. 2 tot 1 jaar voor vervroegd pensioen, met bijkomende correctie (al dan niet aan 100%)
- Cumulatie met arbeidsinkomen: (on)beperkt en impact op bijkomende correctie
- Cumulatie met vervangingsinkomen: enkel kortlopend
- Deeltijds wettelijk pensioen = deeltijds aanvullend pensioen?
- 50% opname omwille van:
 - Administratieve complexiteit
 - Af te wachten gedragseffecten

REGERINGSINITIATIEF EN WETSVOORSTEL NR. 54/3578

› Regeerakkoord Michel

De regering zal, in nauw overleg met de sociale partners en het Nationaal Pensioencomité een wettelijke basis met inwerkingtreding ten laatste in het jaar 2030 opstellen voor een puntensysteem voor de pensioenberekening, dat een correcte weerspiegeling van opgebouwde rechten is.

De regering zal onderzoeken hoe een gedeeltelijke opname van het pensioen mogelijk kan worden gemaakt.

REGERINGSINITIATIEF EN WETSVOORSTEL NR. 54/3578

› Bilan

- Kaderregeling voor de invoering van een puntensysteem en regeling zware beroepen niet gerealiseerd
- Omgezet wetsontwerp tot invoering van het halftijds pensioen
 - verschillende bezwaren geuit door sociale partners
 - ingediend in het parlement maar niet plenair gestemd

REGERINGSINITIATIEF EN WETSVOORSTEL NR. 54/3578

› Krachtlijnen van het wetsvoorstel

- Nieuwe en bijkomende eindeloopbaanopportunity
- Opname vanaf de wettelijke of vervroegde pensioenleeftijd
- Daadwerkelijke tewerkstelling
 - 80% in 12 maanden voor aanvraag (4 kwartalen DmfA) met enkele gelijkstellingen
 - Zelfstandigenregeling: referte-inkomen
- Beperkte resterende beroepsactiviteit/referte-inkomen

REGERINGSINITIATIEF EN WETSVOORSTEL NR. 54/3578

› Krachtlijnen van het wetsvoorstel

- Pensioenrechten
 - Initieel pensioen
 - Bijkomend pensioen
 - Volledig pensioen
- Cumulatieregels
- Aanvraag
- Aanvullend pensioen?

TOEKOMST NA 26 MEI?

Bedankt voor jullie aandacht!

evangrunderbeek@cdev.be

KU LEUVEN

47

vriendschapsglas

KU LEUVEN

DEELNEMERSLIJST ACTUALITEITSCOLLEGE

14 mei 201

Abduli	Majlinda	Beleidsmedewerker	Vrije Universiteit Brussel
Baeke	Eddy	Bestuurder	Nokia Bell Pensioenfonds OFF
Bauwelinckx	Thierry	Actuaris	Infact-JMT Consulting
Bermyn	Evelyn	Consultant	Akkermans en Partners
Betrains	Roland	Lid van de raad	A.C.L.V.B. - E - Team
Biebaut	Frans	Expert	Sefoplus
Biesemans	Zeger	Advocaat	-
Blanpain	Bruno	Advocaat	MVVP
Bockaert	Anton	Attaché	Federale Pensioendienst
Boelaert	Kathy	Consultant Employee Benefit	JLT BELGIBO
Bollen	Katrien	Senior Associate, Advocaat	Tiberghien cvba
Bosmans	Ilse	Advocaat Legal HR Counsel	IBL BVBA
Bruyninckx	Cédric	Advocaat	Younity
Bruyninckx	Mieke	Jurist	Acerta
Burg	Sebastian	Partner	Baker McKenzie
Bylle	Björn	Senior Consultant	Aon
Caron	Mark	Intern auditor	P&V Verzekeringen c.v.b.a.
Castelein	Lisa	Adviseur sociale zekerheid	ACLBV
Cavens	Kristel	Executive Consultant	Vanbreda Risk & Benefits
Cerfontaine	Jan	Voorzitter raad van bestuur	Pensioenfonds Metaal
Colombini	Nathalie	Fiscaal-Juridisch Adviseur	Ethias NV
Coucke	Lizzie	Manager R&D life & health	Belfius Insurance
Coumans	Wim	Lid	Hoge Raad Financiën
Cuppens	Gert	Advocaat	Clifford Chance LLP
Dansercoer	Paul	Zaakvoerder	bvba LV Consult
De Backere	Dirk	Secretaris Ondernemingsraad	KBC
De Bisschop	Koen	Advocaat	Reliance Littler
Debusschere	Miek	Sr. Consultant	Simplex Employee Benefits NV
Dedobbelaere	Annelies	Attaché	Federale Pensioendienst
Deferm	Pascal	Teamleader	Baloise Insurance
Defreyne	Saskia	Legal Consultant	Vanbreda Risk & Benefits
Dehandschutter	Steve	Employee Benefits Business Expert	Generali belgium
De Laender	Ellen	Verantwoordelijke pensioenfonds	Euroclear Pension Fund OFF
De Lange	Koen	Adviseur	Agentschap Overheidspersoneel Vlaamse overheid
De Lannoy	Catherine	Global Benefits Manager	NV Bekaert SA
Delcon	Imelda	Advocaat	Advocatenkantoor Delcon bvba
Depae	Lea	Business Manager	ADD
Deplechin	Yannick	HR Service Manager	Yara
Deprouw	Wim	Adviseur pensioenen	Provincie Antwerpen
De Reu	Luc	Account Executive	Amonis
De Ridder	Marc	Senior Consultant Employee Benefits	Allianz Benelux NV
De Ridder	Geert	Actuary	Deloitte
De Rijck	Anouk	Legal expert	Axa Belgium
De Saedeleer	Veerle	Adviseur	Constructiv

Desmedt	Petra	Adjunct van de directeur	Agentschap Binnenlands Bestuur
De Smet	Jan	Adviseur life & benefits	KBC Verzekeringen
Desmet	Laure	Stafmedewerker	ACOD
De Soete	Filip	HR-professional	Djoli Consult GCV
De Vreese	Jurgen	Counsel	Lydian
Devriendt	Katrien	Expert HR	Fluvius System Operator cvba
Deweerd	Olaf	Juridisch adviseur	Acerta
De Weerd	Vincent	Advocaat	GD&A
De Windt	Frank	Coördinator	Sefocan vzw
de Wit	Jan	Zaakvoerder	Life Plan
De Wit	Bart	Economist	ACV-CSC Metea
Deyaert	Danny	Adviseur	KBC Verzekeringen NV
Diesbecq	Nathalie	Juriste - adviseur studiedienst	ACV Nationaal (Confederatie)
Driesen	Erik	MD	3magination bvba
Duquet	Ziggy	Adviseur Sociale Zekerheid	ACLB
Eeckhout	Pascale	Corporate Account Manager	KBC
Eeman	Jonas	Attaché	Federale Pensioendienst
El Otmani	Youssef	Juridisch Adviseur	Algemeen Christelijk Vakverbond
Fisette	Michiel	Consultant	Aon
Frederickx	Jan	Operations Manager	Pensioenfonds Metaal OFP
Ghekiere	Dirk	VP Group Treasury	Bekaert
Gillemon	Pieter	Director	PwC
Gobeyn	Alex	Expert life	KBC
Gyselinck	Cathy	Account Executive	-
Hauwaert	Marleen	Vertrouwenspersoon/Bemiddelaar	-
Hemeryckx	Kristien	Adviseur	FOD BOSA
Hendrickx	Chantal	Advocaat	Advocatenkantoor Chantal Hendrickx
Hendrickx	Sam	Attaché	Federale Pensioendienst
Hens	Andy	Adviseur studiedienst	Liantis sociaal verzekeringsfonds
Heydens	Britt	Attaché diensthoofd	Federale Pensioendienst
Heylen	Barbara	Advocaat	Claeys & Engels
Heymans	Martine	Pensions Expert	Siemens
Jacobs	Noëlla	Nationaal secretaris CD&V Senioren	Unitas
Janssen	Steven	Algemeen directeur	Sigedis vzw
Janssens	Gilva	Juridisch adviseur	Vlaams Parlement
Jardin	Gert	Commercieel Collectiviteiten bis	Ethias NV
Jespers	Jonas	Student	Université Libre de Bruxelles
Jonckers	Sofie	Domeinmanager Leven	Verzekeringsdienst KU Leuven
Lambrechts	Geert	Advocaat	Advocatenkantoor
Lambrichts	Jasper	Adviseur studiedienst sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen	Liantis Sociaal Verzekeringsfonds
Lermytte	Joris	Stafmedewerker	ACV-Openbare Diensten
Leunen	Hugo	zaakvoerder	Advieskantoor Hugo Leunen
Lievens	Tim	Attaché	Federale Pensioendienst
Linden	Olivier	Belastingconsulent	Deloitte
Loos	Nancy	PM Leven	Baloise Insurance
Maes	Koen	Account Executive	Amonis CVBA
Mafranckx	Glenn	Consultant	Oxygen NV
Mampaey	Bart	Product Manager Groepsverzekeringen	-

Mannaerts	Birgit	Legal advisor Employee Benefits	Belfius Insurance
Marien	Patrick	Senior Manager Pension Funds	Aon Belgium BVBA
Martens	Sofie	Fiscaal-Juridisch adviseur	Ethias NV
Mathues	Tania	Diensthooft	Verzekeringsdienst KU Leuven
Melaerts	David	Compensation & Benefits	Vrije Universiteit Brussel
Melkebeke	Ignace	Lid RvB Pensioenfonds KBC	KBC Oudenaarde
Meulemeester	Bryan	Attache	Federale Pensioendienst
Moens	Filip	Consultant	Akkermans en Partners
Moens	Koenraad	Raadsheer	Hof van Cassatie
Moestermans	Herlindis	Staflmedewerker Vrouwenraad	1961
Molog	Melfred	Bestuurder	Palmer nv
Monseret	Lieven	Executive Director Employment Consulting	EY
Montois	Nathalie	Student	KU Leuven
Mortier	Arne	Zaakvoerder	Life Experts
Mulders	Marc	COE pensions	Volvo Group Belgium N.V.
Mulders	Nathalie	HR officer	Volvo Group Belgium N.V.
Nagels	Laetitia	Advocaat	Younity
Najjar	Maha	Juridisch adviseur	Vrije Universiteit Brussel
Pauwels	Marleen	Accountant/belastingconsulent	SBB Accountants & Belastingconsulenten
Pertry	Véronique	Advocaat	Eubelius CVBA
Petereyns	Pim	Operationele Directie	Kruispuntbank van de SocialeZekerheid
Picard	Marie	Expert Salarisadministratie	Personeelsdienst KU Leuven
Pierssens	Ilse	Beheerder aanvullende pensioenen	Pensioenfonds Metaal OFP
Pieters	Christian	Zaakvoerder	Adico bvba - verzekeringsmakelaars
Pil	Karen	Adviseur pensioensverzekeringen	Consea
Piqué	Karen	Adviseur	ACLB
Pittoors	Bart	Sociaal adviseur	Multipen svz
Plas	Nele	Advisor Social Policy	Essencia
Plas	Peter	Zaakvoerder	Panseguro bvba
Pollaris	Kristien	HR medewerker	-
Porrez	Dennis	Attaché	Federale Pensioendienst
Posen	Greet	jurist personeelsdienst	hogeschool
Rahier	Nathan	Advocaat	Laga
Renders	Mik	Expert Digitaal Bankverzekeren	KBC Bank Edegem
Rietjens	Frank	Adviseur Levensverzekeringen	Assuralia
Roels	Paul	Zaakvoerder	PROcrea Consulting
Rooryck	Marianne	Legal & Tax - Legal Expert	Axa
Rossey	Nicolas	Legal consultant	Willis Towers Watson
Ruelens	Mieke	Fiscaal-Juridisch Adviseur	Ethias NV
Rutten	Benjamin	Employee Benefits Consultant	Mercer Marsh Benefits
Rutten	Mathieu	-	-
Salden	Karen	Pension Supervisor	Aon Belgium BVBA
Schauss	Michelle	Advocaat	VWEW Advocaten
Schroe	Luc	Beleidsadviseur	KBC Verzekeringen
Schurmans	Marie	Senior Manager	PwC Brussel
Smolders	Dennis	Lector	Hogeschool PXL
Sommerijns	Lut	Pensions lawyer	Tilia Law
Stans	Ann	Expert reglementering personenbelasting	FOD Financiën

Stevens	Yves	Professor	ISR - KU Leuven
Steinmeyer	Heinz-Dietrich	Professor	Universiteit van Münster
Taj	Rabab	Tax & Legal	P&V Verzekeringen cvba
T'Jonck	Greet	Directeur	FSMA
Tomassetti	Silvy	Head of First Pillar North - Company Lawyer	Ethias NV
Tuttens	Jurgen	Zaakvoerder	Arachas
van Aggelen	Emma Suzanne	Assistente	ISR - KU Leuven
Van Assche	Leen	Attaché-jurist	RSZ
Van Bavel	Kurt	Zaakvoerder	Kavebe Assur bvba
Vanbuylen	Johan	Directeur	Pensioenfondsen Non-Profit
Van Braeckel	Charlotte	Assistente	ISR - KU Leuven
Van Cakenberghe	Felix	Diensthofd Pensioenservice	De VoorZorg Antwerpen
Vancuyck	Winnie	Advocaat	VWEW Advocaten
Van Daele	Gerrit	Professor	Universiteit Gent
Van Damme	An	Advocaat - Partner	Claeys & Engels
Vandebroek	Frederic	Advocaat	Claeys & Engels
Van de Calseyde	Tony	Advocaat	Buyssens Advocaten Sociaal Recht
Van de gaer	Silvie	Employee Benefits Consultant	NN Insurance Belgium
Vandenbergen	Alexander	Advocaat	Lydian
Van den Bosch	Marc	Deputy Secretary General	Pensioplus vzw
Vandenbriele	Eddy	Zaakvoerder	Vervan Finvest bvba
Van den Broeck	Bart	Zaakvoerder	Assurex
Van den Broeck	Yann	Actuaris	Infact-JMT Consulting
Van den Driessche	Karen	Advocaat	-
Van den Heule	Roel	Verzekeringsdienst	KU Leuven
Vandenweghe	Nils	Directeur	Vlaamse Ouderenraad vzw
Vandeput	Dirk	Zaakvoerder	KBC verzekeringskantoor Vandeput & De Windt bvba
Van der Haegen	Jürgen	Expert People & Organisation	Agoria
van der Hallen	Peter	Adviseur	ACV
van der Kraan	William	Teamverantw. personeelsadministratie	Provincie Antwerpen
Vander Linden	Philippe	Senior Employee Benefits Consultant	Generali Belium NV
Vandermeiren	Bart	Directeur Persoonsverzekeringen	Assuralia
Van Der Steen	Tony	Ombudsman Pensioenen	Ombudsdienst Pensioenen
Van Dierdonck	Stijn	Coördinator Pensioenfondsen	Sefoplus OFF
Van Gelder	Bart	Zaakvoerder	HRBD
Van Gysegem	Jan	Vennoot	Claeys&Engels
Van Grunderbeek	Ellen	Adviseur Pensioenen	Studiedienst en Kamerfractie CD&V
Vanhoorne	Nicolas	Account Manager Employee Benefits	Allia Insurance Brokers
Vanhove	Dominique	Manager	PwC
Van Kerrebroeck	Vic	Vakbondssecretaris	LBC-NVK financiële sector
Van Leemputten	Thomas	Pension Supervisor	Aon Belgium BVBA
Van Limberghen	Guido	Gewoon hoogleraar	Vrije Universiteit Brussel
Van Praet	Bea	Juridisch adviseur	UZ Leuven
Vanrespaille	Lore	Employee Benefit Consultant	Mercer
Van Schoubroeck	Caroline	Hoogleraar	KU Leuven
Van Seer	Adri	Commercieel Collectiviteiten bis	Ethias NV
Van Tilborgh	Iris	Global HR Legal & Employee Relations	Agfa-Gevaert
Van Vlaenderen	Hilde	Head Market Develop. Business Tax & Legal Life Insur.	AG Insurance N.V.

Van Wassenhove	Yves	Jurist	FSMA
Van Winkel	Gerda	-	-
Van Zeghbroeck	Chris	Jurist	LBC-NVK
Verbeeck	Wim	Attache	-
Vereycken	Luc	Partner	Vereycken & Vereycken
Vergote	Siska	competence center NN	NN
Verhelpen	Erika	Legal business analyst	Vereycken & Vereycken
Verlinden	Ann	Secretaris Generaal	Pensioplus vzw
Vermeir	Geert	Manager juridisch kenniscentrum	SD Worx VZW
Vernimmen	Klara	Expert Salarisadministratie	Personeelsdienst KU Leuven
Verspreet	Sandra	Zaakvoerder	Life Experts
Verstraeten	Dorien	Advocaat	Claeys & Engels
Vets	Ester	Junior Associate	Dentons
Vinck	Ilse	Life expert partnerships	Axa
Vos	Ingrid	Administratief medewerker	Gemeentebestuur Zemst
Weckx	Edwin	Eb consultant	Wilink
Weynants	Gregory	Employee Benefits Consultant KMO	Generali Belgium
Wils	Koen	Adjunct secretaris-generaal	Christelijke Onderwijscentrale COC
Windmolders	Wim	Partner / actuaris	Nexyan
Wittemans	Geert	Gedelegeerd Bestuurder	Lets i4 NV
Wouters	Dries	Gedelegeerd bestuurder	Poggio CVBA
Wouters	Michel	Senior Consultant EB	Allianz
Ysenbaert	Stefaan	Verantwoordelijke productontwikkeling EB pensions	Allianz Benelux nv